


Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
соціально-гуманітарних,
психолого-педагогічних та
облікових дисциплін,
протокол № 1 від 28.08.2024

УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Силабус навчальної дисципліни

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| | | |
|--|---|--------------------|
| Освітньо-професійний ступінь | фаховий молодший бакалавр | |
| Галузь знань | 01 Освіта/Педагогіка | |
| Спеціальність | 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) | |
| Спеціалізація | 015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології | |
| Освітньо-професійна програма | Професійна освіта (Харчові технології) https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/opp_fmb_poht-2023.pdf | |
| Форма навчання | денна | |
| Статус дисципліни | обов'язкова | |
| Мова викладання | українська | |
| Рік навчання | перший | |
| Інформаційний обсяг | 4 кредити / 120 годин, з них: | 1-й семестр |
| | лекційних | 2 |
| | практичних | 46 |
| | самостійної роботи | 42 |
| | підготовки до екзамену | 30 |
| Вид контролю | екзамен | |
| Викладач |  <p>МАКСИМЕНКО Лілія Вікторівна, спеціаліст вищої категорії, старший викладач</p> | |
| Контакти (імейл) | lmaksymenko@pipfk.ukr.education | |
| Навчальний Google Клас | https://classroom.google.com/c/NzEwMjE3NDk3NjY5?cjc=w6t243l | |
| Навчальні матеріали в електронній бібліотеці | https://drive.google.com/drive/folders/1bsIIk_kHLV4IbeiPcwmY97aGx5KYJzDc | |
| Заняття | згідно з розкладом | |
| Додаткові заняття | вівторок, 13:50-15:10 | |

ПРЕДМЕТ вивчення дисципліни:
сучасна українська літературна мова професійної сфери.

МЕТА викладання дисципліни:
формування у здобувачів фахової передвищої освіти (далі — здобувачі освіти) високого рівня компетентності у професійній та науковій сфері комунікації, підвищення загальнокультурного та інтелектуального рівнів особистості.

ЗАВДАННЯ дисципліни:

- засвоєння норм сучасної української мови в професійному спілкуванні, відтворення і створення текстів залежно від комунікативної мети;
- формування вміння правильно і логічно висловлювати свої думки в різностильовій комунікації;
- формування практичних навичок ділового усного і писемного спілкування в колективі;
- збагачення словника термінологічною, фаховою лексикою;
- ознайомлення з основними вимогами до складання та оформлення професійних документів;
- формування мовної компетенції, що інтегрує національні та культурні компоненти;
- виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, національну гідність, патріотизм.

ПРЕРЕКВІЗИТИ: знання та вміння, отримані здобувачами освіти в шкільному курсі предмету «Українська мова».

КОМПЕТЕНТНОСТІ, які мають бути сформовані:

ЗАГАЛЬНІ

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СПЕЦІАЛЬНІ:

СК6 Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН3 Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною мовою.

РН15 Використовувати професійну термінологію галузі харчових технологій.

ПОЛІТИКА КУРСУ

| Відповідальність викладача: | Відповідальність здобувача освіти: |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none">– забезпечення викладання дисципліни відповідно до навчального плану, програми навчальної дисципліни;– оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до критеріїв;– дотримання норм педагогічної етики;– доступність для комунікації у робочий час визначеними у силабусі засобами. | <ul style="list-style-type: none">– обов'язкове відвідування занять;– участь в обговоренні теоретичних питань;– виконання письмових (тестових, практичних) завдань;– участь у практичних заняттях;– відпрацювання пропущених аудиторних занять;– виконання завдань, винесених на самостійне вивчення;– дотримання норм ділової етики у спілкуванні з викладачем, іншими ЗО. |

ПЛАГІАТ, АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання вимог **Положення про академічну доброчесність у ППФКу:**

<https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/3.1.3-pipfk-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>

ІНСТРУМЕНТИ ТА ОБЛАДНАННЯ

Для організації дистанційного навчання:

персональний комп'ютер або смартфон / планшет;

набір інструментів та сервісів на базі хмарних технологій Google Workspace for Education;

додатки Google Клас, Google Meet.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

| Змістові модулі (ЗМ) і теми | Кількість годин, в т. ч. | | | |
|---|--------------------------|----------|-----------|------------------|
| | Всього | Лекції | Практичні | Самост. вивчення |
| ЗМ 1. Культура фахового мовлення | | | | |
| Тема 1. Вступ. Державотворча роль мови. Мова як засіб пізнання, мислення, спілкування. Функції мови. Стили і типи мовлення | 4 | 2 | | 2 |
| Тема 2. Літературна мова. Мовна норма. Культура мовлення. Культура мовлення під час дискусії | 4 | | 2 | 2 |
| Тема 3. Специфіка мовлення фахівця за спеціалізацією “Харчові технології” | 6 | | 2 | 4 |
| Тема 4. Формування навичок і прийомів мислення. Види, форми, прийоми розумової діяльності. Основні закони риторики | 4 | | 2 | 2 |
| ЗМ 2. Етика ділового спілкування | | | | |
| Тема 1. Поняття етики ділового спілкування, її предмет та завдання | 4 | | 2 | 2 |
| Тема 2. Структура ділового спілкування. Техніка ділового спілкування. Мовленнєвий етикет | 6 | | 2 | 4 |
| Тема 3. Правила спілкування фахівця при проведенні зустрічей, переговорів, прийомів та по телефону | 4 | | 2 | 2 |
| ЗМ 3. Лексичний аспект сучасної української літературної мови в професійному спілкуванні | | | | |
| Тема 1. Терміни і термінологія. Спеціальна термінологія і професіоналізми | 4 | | 2 | 2 |
| Тема 2. Типи термінологічних словників за спеціалізацією “Харчові технології” | 2 | | | 2 |
| Тема 3. Фразеологічні одиниці, кліше та їх використання у мовленні | 2 | | | 2 |
| Тема 4. Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми та омоніми. Вибір синонімів | 6 | | 4 | 2 |
| ЗМ 4. Нормативність і правильність фахового мовлення | | | | |
| Тема 1. Орфографічні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови. Орфографічні та орфоепічні словники | 4 | | 4 | |
| Тема 2. Морфологічні норми сучасної української літературної мови, варіанти норм | 8 | | 4 | 4 |
| Тема 3. Синтаксичні норми сучасної літературної мови у професійному спілкуванні | 8 | | 4 | 4 |
| ЗМ 5. Укладання професійних документів | | | | |
| Тема 1. Поняття «документ», «документування». Види документів. Загальні вимоги до укладання документів. Основні реквізити. Текст документа | 6 | | 2 | 4 |
| Тема 2. Укладання документів щодо особового складу | 4 | | 4 | |
| Тема 3. Укладання довідково-інформаційних документів | 8 | | 4 | 4 |
| Тема 4. Укладання фахових документів за спеціалізацією “Харчові технології” | 4 | | 4 | |
| Тема 5. Контрольна робота. Підсумки та узагальнення | 2 | | 2 | |
| Підготовка до екзамену | 30 | | | 30 |
| Всього | 120 | 2 | 46 | 72 |

ЗАСОБИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальної діяльності здійснюється шляхом поточного контролю, тематичної та семестрової атестації.

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, понятійних диктантів, перевірки конспектів, виконання самостійних робіт, письмового експрес-контролю, виконання стандартизованих тестів.

Передбачено **3 тематичні атестації** відповідно до змістових модулів програми.

Підсумковий контроль — екзамен, який проводиться у формі виконання тестових та практичних завдань (засобами ресурсу для створення онлайн-тестів «Google Forms»).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за 4-бальною шкалою.

| Теоретичний матеріал | Тестування | Самостійна робота |
|--|---|-------------------------------|
| ВІДМІННО | | |
| <p>Здобувач освіти досконало володіє навчальним матеріалом, знає нормативні вимоги української літературної мови в усному та писемному професійному спілкуванні, реалізує їх практично при складанні професійних мінітекстів та мінітекстів ділової тематики, а також в усному діалогічному та полілогічному спілкуванні.</p> <p>Мовлення відзначається лексичним багатством, композиційною стрункістю, логічною довершеністю, виразністю, знанням фахової синонімії, фразеології та термінології.</p> <p>Змістовно відповідає на запитання викладача, аргументовано пояснює своє розуміння тієї чи іншої навчальної проблеми. Уміє оперувати вивченим лексико-граматичним матеріалом з конкретною комунікативною метою. Практично виявляє уміння перекладати тексти українською мовою, використовуючи термінологічні електронні словники. Систематично дотримується вимог етикету ділового спілкування.</p> <p>Має досконалі навички щодо коментування знань, здобутих у результаті самостійної роботи.</p> <p>Практичні та самостійні роботи виконані в повному обсязі.</p> | Правильно відповідає на 90-100 % питань | Виконано 100 % обсягу |
| ДОБРЕ | | |
| <p>Здобувач освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, знає нормативні вимоги української літературної мови в усному та писемному професійному спілкуванні, реалізує їх практично при складанні професійних мінітекстів та мінітекстів ділової тематики, а також у діалогічному та полілогічному спілкуванні (хоча й допускає кілька незначних неточностей, що суттєво не впливає на загальну результативність роботи).</p> <p>Мовлення відзначається лексичним багатством, композиційною стрункістю, логічною довершеністю, виразністю, знанням фахової синонімії, фразеології та термінології.</p> <p>Аргументує свою точку зору. Практично виявляє уміння перекладати тексти українською мовою з незначною допомогою викладача, використовуючи термінологічні електронні словники (хоча й допускає кілька незначних неточностей, що суттєво не впливає на загальну результативність роботи).</p> <p>Систематично дотримується вимог етикету ділового спілкування.</p> <p>Має достатні навички щодо коментування знань, здобутих у результаті самостійної роботи.</p> <p>Практичні та самостійні роботи виконані в повному обсязі.</p> | Правильно відповідає на 70-89 % питань | Виконано 100 % обсягу |
| ЗАДОВІЛЬНО | | |
| <p>Здобувач освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, знає не всі основні нормативні вимоги української літературної мови за професійним спрямуванням, не завжди реалізує їх практично при складанні професійних мінітекстів та мінітекстів ділової тематики, діалогів та полілогів, допускає імітування мовних, мовознавчих та фахових понять.</p> <p>Не завжди дотримується орфоепічних, граматичних, лексичних, синтаксичних та стилістичних норм літературної української мови.</p> | Правильно відповідає на 50-69 % питань | Виконано не менше 70 % обсягу |

| | | |
|--|--|-----------------------------------|
| <p>Мовлення не відзначається лексичним багатством, композиційною стрункістю, логічністю, виразністю, досконалим знанням фахової синонімії, найуживанішої фразеології та термінології.</p> <p>Правильно складає лише окремі види ділових паперів. Виявляє знання й розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал неповно, з допомогою викладача. Не завжди відповідає на додаткові запитання викладача. У цілому виявляє уміння перекладати тексти українською мовою із значною допомогою викладача, використовуючи термінологічні словники. Не завжди дотримується вимог етикету ділового спілкування.</p> <p>Навички організації самостійної роботи з наступним її коментуванням недостатні.</p> <p>Практичні та самостійні роботи не виконані в повному обсязі (менше ніж 70%).</p> | | |
| НЕЗАДОВІЛЬНО | | |
| <p>Здобувач освіти в цілому не володіє навчальним матеріалом, не знає основні нормативні вимоги української літературної мови за професійним спілкуванням, допускає багато грубих лексичних, орфоепічних, стилістичних та синтаксичних помилок.</p> <p>Не має навичок роботи зі словниками та довідниками: спосіб висловлення думок спрощений. Низький рівень умінь формулювання власної думки. Не може відтворити шойно почутий навчальний матеріал, лексика збіднена. Не завжди дотримується вимог етикету діловою спілкування.</p> <p>Не може достовірно викласти опрацьований теоретичний матеріал навіть з допомогою викладача. Не відповідає правильно на додаткові запитання викладача.</p> <p>Навички організації самостійної роботи не результативні.</p> <p>Практичні та самостійні роботи не виконані в повному обсязі (менше ніж 50%).</p> | <p>Правильно відповідає на 0-49 % питань</p> | <p>Виконано менше 50 % обсягу</p> |

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

| |
|--|
| ЛІТЕРАТУРА |
| <p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонюк Т. М., Стрижаковська О. С., Авдіковська Л. М. Українська мова : навчальний посібник для здобувач освіти ВНЗ I-II рівнів акредитації. Ч. : ДрукАрт, 2014. 344 с. 2. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2010. 624 с. 3. Зубков М. Г. Мова ділових паперів. Харків : Торсінг, 2001. 384 с. 4. Савчук Н. М. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник. Умань. : Візаві, 2019. 160 с. 5. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. К. : Алерта, 2011. 696 с. |
| <p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підр. К. : Академія, 2004. 344 с. 2. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови : підр. К. : Вища школа, 2003. 462 с. 3. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посіб. К. : Знання, 2006. 291 с. |
| ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ |
| <ol style="list-style-type: none"> 1. Лінгвістичний портал URL: http://www.mova.info/ 2. Мовознавство URL:http://www.litopys.org.ua/ 3. Український лінгвістичний портал URL:http://ulif.mon.gov.ua 4. Український правопис URL:http://www.pravopys.net/ 5. Думаємо, пишемо, спілкуємося українською: Навчально-методичний посібник URL: http://surl.li/ezjbp |